

TÉMATICKÉ BLOKY A STUDIJNÍ LITERATURA

Tématický blok I

Kvantitativní popis a kvantitativní vysvětlení. Literatura. ŽIŽLAVSKÝ, M. Kvantitativní popis a kvantitativní vysvětlení. Scriptum do předmětu Kvantitativní výzkum. Mimeo. Dostupné elektronicky ve formátu pdf, ve Studijních materiálech předmětu Kvantitativní výzkumu v ISMU.

OCHRANA, František. Metodologie vědy: úvod do problému. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2009, 5.6 Druhy explanace z hlediska charakteru závislosti mezi explanandem a explanans a 5.6.1 Nepravděpodobnostní druhy explanace, s. 81–85.

Operacionalizace. Literatura. VAUS, D. Surveys in social research. 4th ed. London: UCL press, 1998, Developing indicators for concepts, pp. 47–53 (schéma operacionalizace Figure 4.1 a komentář ke schématu operacionalizace v textu na stranách 47 až 53).

NOWAK, Stefan. Metodologie sociologických výzkumů: obecné problémy. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1975, Druhy ukazatelů v sociologických výzkumech, s. 120–129 (definice ukazatele v užším pojetí a definice ukazatele v širším pojetí; znaky definičního ukazatele; znaky věcného ukazatele empirického a znaky věcného ukazatele inferenčního; varianty vztahu rozsahu zkoumaného objektu sociálního světa k rozsahu jeho ukazatele).

Tématický blok II

Teorie a výzkum. Zákony, hypotézy, teorie. Deduktivní a induktivní logika/argumentace. Výzkumné otázky, hypotézy, formy hypotéz. Výstavba teorie

Literatura: Vlastní prezentace, Singleton, Straits. Approaches to social research

Výzkumné designy. Experiment a statistické šetření. Přednáška: Experimentální a quasi-experimentální designy. Cross-sekční vs. Longitudinální design. Případová studie. Komparativní designy.

Literatura: Vlastní prezentace. Bryman, A. Social Research Methods; De Vaus, D. Research design in social research. Trochim (web) <http://www.socialresearchmethods.net>; Campbel, D. T., Stanley, J. C. 1966. Experimental and Quasi-experimental designs for research. P. 1-25.

Validita a reliabilita. Interní/externí validita, hrozby interní/externí validity, problém counterfactual, validita a typy designů (experimentální a kvaziexperimentální designy). Co je to reliabilita? Měření reliability škály pomocí metody Cronbach-alfa.

Literatura: Trochim (web); Campbel a Stanley, Experimental and Quasi-experimental designs for research; Cook and Cambell, Quasi-experimentation; Bryman, A. Social Research Methods

Sběr dat metodou dotazníku. Přednáška: dotazník vs. ostatní metody, typy otázek, uzavřené / otevřené atd., tvorba otázek

Literatura: Disman, M. 1993. Jak se vyrábí sociologická znalost. s. 139–177.

Výběr vzorku. Vzorek vs. Populace. Pravděpodobnostní a nepravděpodobnostní výběry. (Náhodný prostý, stratifikovaný, systematický, kombinovaný/víceúrovňový. Nepravděpodobnostní: Kvótní, Příležitostní, Založený na teorii, Extrémní případy, Kritické případy, Maximální variabilní, Max. homogenní, Sněhová koule....)

Literatura: Bryman, A. Social Research Methods; Gibilisco, S. Statistika bez předchozích znalostí; Disman, M. Jak se vyrábí statistická znalost; Patton. Qualitative designs and data collection; Singleton, Straits. Approaches to social research; Zich, F. Úvod do sociologického výzkumu.

Tématický blok III

Sběr a analýza sekundárních dat. Zdroje sekundárních dat, dostupné datové zdroje (EVS, ESS, PISA), analýza publikovaných dat, mikro-mezo-makro úroveň zjišťování

Literatura: Boslaugh, S. Secondary data sources for public health. Washington University, St. Louis. P. 1-20.

Statistická analýza dat: korelace. Použití korelace, výpočet korelace, neparametrické alternativy, použití korelace s třemi proměnnými, koncept kontroly efektu, příklady z praxe soc. práce

Literatura: MAREŠ, P., RABUŠIC, L. SOUKUP, P. Analýza sociálněvědních dat (nejen) v SPSS. Kapitola 9. Brno: Masarykova univerzita 2015, Disman, M. Jak se vyrábí statistická znalost. Hendl, J. Přehled statistických metod. Weinbach, Grinnel. Statistics for social workers. Hays, W. L. Statistics

Statistická analýza dat: kontingenční tabulky. Konstrukce tabulek, použití tabulek, různé nástroje měření souvislosti mezi dvěma proměnnými (epsilon, relativní riziko, šance, poměr šancí), chí-kvadrát distribuce, chí-kvadrát test, užití tabulek pro tři proměnné, příklady z praxe soc. práce.

Literatura: Literatura: MAREŠ, P., RABUŠIC, L. SOUKUP, P. Analýza sociálněvědních dat (nejen) v SPSS. Kapitola 8 a 9. Brno: Masarykova univerzita 2015, Disman, M. Jak se vyrábí statistická znalost. Hendl, J. Přehled statistických metod. Weinbach, Grinnel. Statistics for social workers. Hays, W. L. Statistics

Statistická analýza dat: srovnávání průměrů pomocí t-testů a analýza rozptylu. T-distribuce, použití různých t-testů, t-test pro jeden výběr/závislé/nezávislé výběry, analýza rozptylu, praktické příklady ze soc. práce

Literatura: MAREŠ, P., RABUŠIC, L. SOUKUP, P. Analýza sociálněvědních dat (nejen) v SPSS. Kapitola 7. Brno: Masarykova univerzita 2015, Disman, M. Jak se vyrábí statistická znalost. Hendl, J. Přehled statistických metod. Weinbach, Grinnel. Statistics for social workers. Hays, W. L. Statistics